

Sygn. akt: I C 174/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

G., dnia 13 października 2015r

Sąd Rejonowy w Gdyni, I Wydział Cywilny

Przewodniczący: SSR Małgorzata Nowicka - Midziak

Protokolant: Damian Wawrzyniak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 30 września 2015r

sprawy z powództwa M. M. (1)

przeciwko Bankowi (...) S.A. w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego Banku (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powoda M. M. (1) kwotę 5 000 zł. (pięć tysięcy złotych);
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie;
3. nie obciąża powoda kosztami procesu;
4. przyznaje radcy prawnej A. C. kwotę 2952 zł. (dwa tysiące dziewięćset pięćdziesiąt dwa złote) ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gdyni tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną powodowi z urzędu;
5. nakazuje ściągnięcie od pozwanego Banku (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gdyni kwotę 360 zł. (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem części kosztów opłaty od pozwu, opinii biegłego do spraw psychiatrii i wydatków.

Sygnatura akt: I C 174/14

UZASADNIENIE

Powód M. M. (1) wniósł pozew przeciwko Bankowi (...) S.A. z siedzibą w W. domagając się od pozwanego zapłaty kwoty 50.000 zł tytułem zadośćuczynienia za naruszenie jego dóbr osobistych.

Powyższa kwota, ma w ocenie powoda, stanowić rekompensatę za podanie przez pozwanego nieprawdziwej informacji do BIK na temat rzekomo zaciągniętych przez powoda zobowiązań kredytowych. Informacje do BIK miały zostać wpisane na skutek nieopłaconego, a zaciągniętego u pozwanego kredytu na nazwisko powoda, jednak bez jego wiedzy, gdyż posłużono się skradzionym powodowi dokumentem tożsamości w postaci dowodu osobistego. Nie bez znaczenia pozostaje fakt, że pozwany bank otrzymał stosowaną informację o kradzieży dowodu osobistego, w związku z czym winien był podjąć stosowne kroki w celu wyeliminowania nieprawdziwego wpisu z informacji kredytowej. W związku z informacjami w BIK pomimo, że powód faktycznie nie zaciągnął zobowiązań będących podstawą wpisu, pozbawiony został możliwości zaciągnięcia innego kredytu, bowiem jego zdolność kredytowa była niewystarczająca. Nadto, powód czuje się pokrzywdzony nieprawdziwymi informacjami zawartymi w BIK, bowiem nie zaciągnął w swoim imieniu żadnych kredytów. Sam wpis w BIK powstał na skutek nierzetelności pozwanego.

(pozew k. 2-3, pismo procesowe powoda k. 41-43)

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda kosztów postępowania.

Pozwany przyznał, że w ramach działalności bankowej w dniu 18 października 2006r., udzielił osobie posługującej się dokumentem tożsamości na nazwisko powoda, pożyczki w łącznej kwocie 35.096,67 zł. Z uwagi na brak regularnych wpłat pożyczki ponownie zweryfikowano dokumentację przedłożoną w celu jej udzielenia i stwierdzono, że przedłożony dokument zaświadczenia o zatrudnieniu i wysokości dochodów budzi wątpliwości co do autentyczności. W latach 2006-2008 m.in. na terenie T. działała zorganizowana grupa przestępcza dokonująca szeregu wyłudzeń pożyczek gotówkowych. Z treści postanowienia Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 30 września 2008r. wynika, że organy ścigania występowały z zapytaniem o pożyczkę udzieloną powodowi, a prowadzone postępowanie było prowadzone w kierunku wyłudzenia pożyczki na podstawie sfałszowanego zaświadczenia o zatrudnieniu i dochodach. W dniu 23 czerwca 2008r. pozwany wysłał do BIK informację o ustaniu relacji biznesowych wynikających z przedmiotowej pożyczki. W dniu 29 lutego 2012r. powód poinformował pozwanego, że w czasie udzielania pożyczki przebywał w areszcie, a kwota pożyczki została prawdopodobnie przekazana osobie, która posługiwała się podrobionym dowodem osobistym na nazwisko powoda. W chwili obecnej dane o rachunku pożyczki są przetwarzane jedynie w celach statystycznych i nie są dostępne w raportach pobieranych przez inne banki. Zdaniem pozwanego, powód nie wykazał żadnych obiektywnych okoliczności wskazujących na naruszenie jego dóbr osobistych. Dane powoda pochodzące z przestępstwa były przetwarzane w BIK w okresie od 18 października 2006r. do 23 czerwca 2013r. i wskazywały jedynie na okoliczność, iż na nazwisko powoda udzielono pożyczki i nie zawierały informacji, że powód jest nierzetelnym dłużnikiem. Powód nie wykazał, żeby na skutek umieszczenia jego danych w BIK odmówiono mu udzielenia pożyczki lub kredytu w innym banku. Przetwarzana w BIK informacja nie przedstawiała powoda w złym świetle. Pozwany wskazał, że dopiero w 2012r. otrzymał z prokuratury informację, iż przestępstwo wyłudzenia pożyczki mogło mieć związek z bezprawnym posłużeniem się sfałszowanym dowodem osobistym na nazwisko powoda. Informacja ta nie miała jednak charakteru prawomocnego orzeczenia. Tym niemniej bank zakończył czynne przetwarzanie danych powoda i dane zostały usunięte po upływie pięciu lat od dnia zaprzestania relacji z klientem. Zdaniem pozwanego, nie sposób przypisać mu winy za bezprawne przetwarzanie danych powoda w okresie 2006-2012, gdyż nie posiadał informacji dotyczących sfałszowania dowodu osobistego na nazwisko powoda. Pozwany podniósł, że działając w oparciu o przedstawione mu dokumenty wystawione na nazwisko powoda mógł przyjąć, że są one wiarygodne i potwierdzają tożsamość powoda. Pozwany zakwestionował roszczenie powoda także co do wysokości, wskazując, że kwota zadośćuczynienia przekracza kwotę pożyczki, a powód nie wykazał żadnych okoliczności faktycznych potwierdzających rozmiar krzywdy.

(odповідь na pozew k. 70-71v)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód M. M. (1) legitymował się dowodem osobistym serii (...) wystawionym w dniu 17 lipca 2006r., który został unieważniony z uwagi na zgłoszenie przez powoda w dniu 8 stycznia 2009r. jego zagubienia.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o pismo Urzędu Miasta R. z dnia 8 marca 2012r. k. 1251 akt Sądu Okręgowego w Gdańsku o sygnaturze IV K 169/14)

W okresie od 8 listopada 2005r. do 28 marca 2007r. powód odbywał karę pozbawienia wolności i w tym okresie nie korzystał z przerw ani z przepustek. Następnie, w zakładzie karnym przebywał od 2 kwietnia do 30 sierpnia 2008r., od grudnia 2009r. do kwietnia 2010r., od 21 marca 2011r. do 17 maja 2012r.

(dowód: przesłuchanie powoda k. 182-183)

W dniu 18 października 2006r. pozwany Bank (...) S.A. z siedzibą w W. na mocy umowy nr (...) udzielił pożyczki w wysokości 35.096,67 zł osobie, która posługiwała się dowodem osobistym serii (...) wystawionym przez Burmistrza Miasta R. na nazwisko M. M. (1) zam. w R. przy ul. (...).

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o: potwierdzenie zawarcia umowy nr (...) k. 1378-1382 akt Sądu Okręgowego w Gdańsku o sygnaturze IV K 169/14, wniosek kredytowy tamże, kopię dowodu osobistego tamże, zaświadczenie o zatrudnieniu i wysokości dochodów tamże)

Osoba posługująca się tym samym dowodem osobistym serii (...) wystawionym przez Burmistrza Miasta R. na nazwisko powoda w dniu 7 listopada 2006r. złożyła wniosek o udzielenie kredytu konsumpcyjnego w (...) Bank (...) S.A., a w dniu 9 listopada 2006r. także wniosek o wydanie karty kredytowej. Wobec braku spłaty kredytu bank pismem z dnia 14 września 2007r. wypowiedział umowę karty kredytowej, a w dniu 30 października 2007r. również umowę kredytu konsumpcyjnego. Kredytodawca wystawił bankowy tytuł egzekucyjny przeciwko powodowi i wysłał do powoda powiadomienia o przekazaniu sprawy do egzekucji.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o: wniosek o udzielenie kredytu k. 1257 akt Sądu Okręgowego w Gdańsku o sygnaturze IV K 169/14, zaświadczenie o zatrudnieniu tamże, wypowiedzenie umowy karty kredytowej tamże, kopię dowodu osobistego tamże, wypowiedzenie umowy kredytu konsumpcyjnego tamże, wniosek o wydanie karty kredytowej tamże, bankowy tytuł egzekucyjny tamże, powiadomienia tamże)

Postanowieniem z dnia 30 września 2008r. wydanym w sprawie o sygnaturze XIV Kp 646/08 Sąd Okręgowy w Gdańsku wyraził zgodę na udostępnienie Prokuraturze Rejonowej w Gdyni przez pozwanego Bank (...) S.A. z siedzibą w W. informacji stanowiących tajemnicę bankową poprzez m.in. wydanie oryginałów dokumentów w postaci wniosku o udzielenie kredytu lub pożyczki, zaświadczenia o zatrudnieniu i zarobkach oraz umowy o udzielenie kredytu i pożyczki dotyczących m.in. M. M. (1).

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o postanowienie Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 30 września 2008r. k. 80-84)

W dniu 15 marca 2012r. pozwany Bank (...) S.A. z siedzibą w W. udzielił Komendzie Powiatowej Policji w W. wyjaśnień dotyczących zawarcia umowy pożyczki nr (...) oraz złożył uwierzytelnioną kopię potwierdzenia zawarcia umowy. W dniu 4 lipca 2012r. pozwany udzielił podobnej informacji Komendzie Miejskiej Policji w G., załączając uwierzytelnione kopie potwierdzenia zawarcia umowy, zaświadczenia o zatrudnieniu i wysokości dochodów, deklaracji zgody, wniosku kredytowego, skróconego wniosku kredytowego i kopii dowodu osobistego.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o: pismo pozwanego z dnia 15 marca 2012r. k. 1269 akt Sądu Okręgowego w Gdańsku o sygnaturze IV K 169/14, kopia umowy pożyczki k. 1270 tamże, pismo pozwanego z dnia 4 lipca 2012r. wraz z załącznikami k. 1377-1382 tamże)

W okresie od 18 października 2006r. do 23 czerwca 2013r. w rejestrze Biura (...) S.A. z siedzibą w W. widniały dane powoda dotyczące umowy pożyczki nr (...) udzielonej przez Bank (...) S.A.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o informację BIK z dnia 11 stycznia 2012r. k. 1237-1241 akt Sądu Okręgowego w Gdańsku o sygnaturze IV K 169/14)

W odpowiedzi na wniosek powoda, pismem z dnia 11 stycznia 2012r. Biuro (...) S.A. z siedzibą w W. poinformowało powoda, że jego dane osobowe przetwarzane są przez BIK.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o informację BIK z dnia 11 stycznia 2012r. k. 1237-1241 akt Sądu Okręgowego w Gdańsku o sygnaturze IV K 169/14)

W dniu 12 marca 2012r. powód złożył u pozwanego wniosek o umorzenie kredytu i usunięcie jego danych z BIK, wskazując, że w czasie udzielania pożyczki odbywał karę pozbawienia wolności, a kwota pożyczki została prawdopodobnie przekazana osobie, która posługiwała się podrobionym dowodem osobistym wystawionym na nazwisko powoda. Następnie, powód wielokrotnie zwracał się do pozwanego o udzielenie wyjaśnień dotyczących przedmiotowej pożyczki.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o pismo powoda z dnia 12 marca 2012r. k. 90-91, pisma pozwanego k. 163-169)

Postanowieniem z dnia 11 maja 2012r. prokurator Prokuratury Rejonowej w Gdyni wszczął śledztwo w sprawie doprowadzenia (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. w krótkich odstępach czasu w okresie od 6 listopada 2006r. do 5 grudnia 2006r. w G., w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, do niekorzystnego rozporządzenia mieniem o łącznej wysokości 25.338,75 zł w postaci karty kredytowej, którą wykonano 10 transakcji na łączną kwotę 4.970 zł oraz kredytu konsumpcyjnego o numerze (...) w wysokości 20.368,75 zł, zaś w okresie od 17 listopada 2006r. do 18 listopada 2006r. doprowadzenia Banku (...) SA z siedzibą w W., do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci kredytu ratalnego w wysokości 35.096,67 zł poprzez wprowadzenie w błąd pracowników banków co do faktu zatrudnienia i wysokości dochodów oraz własnej tożsamości, w ten sposób, że przedłożono podrobione dokumenty dotyczące okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania wymienionego wsparcia finansowego tj. zaświadczenie o zatrudnieniu i wysokości dochodów z firmy (...) sp. z o.o. oraz dowód osobisty na nazwisko M. M. (1) tj. o czyn z art. 2/86 § 1 kk w zb. z art. 297 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk. O wszczęciu śledztwa zawiadomiono m.in. pozwanego i powoda.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o postanowienie prokurator Prokuratury Rejonowej w Gdyni z dnia 11 maja 2012r. k. 1307-1309 akt Sądu Okręgowego w Gdańsku o sygnaturze IV K 169/14)

W toku postępowania przygotowawczego postanowieniem z dnia 20 września 2012r. prokurator Prokuratury Rejonowej w Gdyni dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu badania pisma ręcznego Z. K.. W wydanej opinii biegły sądowy stwierdził, że podpis i zapis daty na dokumencie potwierdzenia zawarcia umowy nr (...), podpis na dokumencie „deklaracja zgody”, dwa podpisy na dokumencie wniosku kredytowy nr (...) nie zostały napisane przez powoda M. M. (1).

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o opinię biegłego sądowego z zakresu badania pisma ręcznego k. 1589-1600 akt Sądu Okręgowego w Gdańsku o sygnaturze IV K 169/14)

Nie można u powoda wykazać pogorszenia stanu psychicznego od 2009r. Powód podczas leczenia w warunkach szpitalnych nie wskazywał na stres wywołany nieupoważnionym wpisem danych powoda w rejestrze dłużników niewypłacalnych. Powód od wielu lat nadużywa alkoholu i substancji psychoaktywnych, co powoduje nieodwracalne zmiany w mózgu. Wpis do rejestru dłużników nie wywołał w nim uzależnienia, nie wpłynął na cechy osobowości i nie był czynnikiem dominującym przy reakcji na zaistniałą sytuację. Nie jest też możliwe, aby wpis do rejestru dłużników nasilił u powoda problem alkoholowy.

(dowód: pisemna opinia biegłej sądowej z zakresu psychiatrii J. Ł. k. 231-244 wraz z pisemną opinią uzupełniającą k. 262-263)

Na podstawie umowy przelewu z dnia 7 kwietnia 2008r. pozwany zbył na rzecz (...) S.A. z siedzibą we W. wierzytelności wynikającą z umowy z dnia 18 października 2006r.

(okoliczności bezsporne)

Powód figuruje w Krajowym Rejestrze Dłużników z zadłużeniem, które na dzień 13 stycznia 2015r. wynosi 113.303,91 zł wynikającym ze sprzedaży przez pozwanego na rzecz (...) S.A. wierzytelności wynikającej z umowy pożyczki z dnia 18 października 2006r.

(okoliczności bezsporne)

W związku z ujawnieniem informacji w Krajowym Rejestrze Dłużników S.A. powód nie mógł dokonać zakupu telefonu komórkowego na raty.

(dowód: przesłuchanie powoda k. 182)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów przedłożonych przez strony oraz znajdujących się w aktach Sądu Okręgowego w Gdańsku o sygnaturze IV K 169/14, dowodu z przesłuchania powoda oraz dowodu z pisemnej opinii biegłej sądowej z zakresu psychiatrii.

Oceniając zgromadzony materiał dowodowy Sąd uznał, że dowody z dokumentów są wiarygodne, albowiem żadna ze stron nie kwestionowała autentyczności tych dokumentów, prawdziwości twierdzeń w nich zawartych, ani też żadna ze stron nie zaprzeczyła, że osoby podpisane pod tymi pismami nie złożyły oświadczeń w nich zawartych.

Z kolei zeznaniom powoda Sąd dał wiarę w zakresie w jakim korelowały z dowodami z dokumentów, w szczególności co do okresu odbywania przez niego kary pozbawienia wolności, prowadzenia korespondencji z pozwanym dotyczącej umowy pożyczki z dnia 18 października 2006r., ujawnienia danych powoda w rejestrze dłużników. Za niewiarygodne natomiast należało uznać zeznania powoda dotyczące wpływu zamieszczenia jego danych osobowych w rejestrze dłużników na stan psychiczny powoda, albowiem zeznania nie znajdują potwierdzenia w dowodzie z opinii biegłej sądowej z zakresu psychiatrii.

W ocenie Sądu brak podstaw do kwestionowania dowodu z opinii biegłej sądowej z zakresu psychiatrii. W ocenie Sądu opinia sporządzona przez biegłą stanowi wiarygodny dowód w sprawie, została sporządzona w sposób rzetelny, profesjonalny i z zachowaniem należytych standardów. Biegła swoje wnioski dotyczące stanu zdrowia powoda i jego związku z ujawnieniem danych powoda w rejestrze dłużników poparła analizą dokumentacji medycznej dotyczącej przebiegu leczenia powoda oraz wywiadem badanego. Przedmiotowa opinia nie budzi również żadnych wątpliwości w świetle zasad doświadczenia życiowego oraz logicznego rozumowania. Co prawda strona powodowa wniosła uwagi do opinii, jednak biegła J. Ł. w sposób przekonujący ustosunkowała się do wszystkich podniesionych zarzutów, a powód nie domagał się dalszego uzupełnienia opinii ani nie kwestionował złożonych przez biegłą wyjaśnień.

Podstawę prawną roszczenia powoda stanowiły przepisy art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. Zgodnie z treścią przepisu art. 448 k.c. w razie naruszenia dobra osobistego Sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia, stosuje się przepis art. 445 § 3 kc. Natomiast jak stanowi art. 24 § 1 k.c. ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny. Pokrzywdzony żądający na podstawie art. 448 k.c. kompensaty krzywdy nie musi dowodzić bezprawności naruszenia dobra osobistego. Wobec brzmienia art. 24 § 1 k.c. to ewentualnie adresat roszczeń musiałby dowieść braku bezprawności naruszeń (por. wyrok SN z dnia 28 lutego 2007 r., V CSK 431/06, OSNC 2008, nr 1, poz. 13). W przypadku naruszenia dóbr osobistych na pokrzywdzonym spoczywa natomiast ciężar dowodu winy, chociażby w najlżejszej postaci, ponieważ przesłanką zasądzenia zadośćuczynienia pieniężnego za naruszenie dóbr osobistych jest krzywda wyrządzona z winy umyślnej lub nieumyślnej, niekoniecznie wskutek rażącego niedbalstwa.

W ocenie Sądu strona powodowa wykazała, że pozwany naruszył dobra osobiste powoda w postaci czci i dobrego imienia. Naruszenie powyższych dóbr osobistych powoda nastąpiło w wyniku zamieszczenia na wniosek pozwanego banku w rejestrach dłużników prowadzonych przez Biuro (...) S.A. i Krajowy Rejestr Dłużników S.A. nieprawdziwego wpisu o zaciągnięciu przez powoda zobowiązania kredytowego. Jednocześnie, w świetle zebranego materiału dowodowego, można kategorycznie stwierdzić, że powód nie zawarł w dniu 18 października 2006r. z pozwanym Bankiem (...) S.A. z siedzibą w W. umowy pożyczki nr (...) na kwotę 35.096,67 zł. Po pierwsze, jak wynika z

opinii biegłego sądowego do spraw badania pisma ręcznego, wykonanej w toku postępowania przygotowawczego prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową w Gdyni, podpis i zapis daty na dokumencie potwierdzenia zawarcia umowy nr (...), podpis na dokumencie deklaracja zgody, a także dwa podpisy na dokumencie: wniosek kredytowy nr (...) nie zostały napisane przez powoda M. M. (1). Nadto, na podstawie informacji uzyskanej z Urzędu Miasta R. ustalono, że w chwili zawarcia przedmiotowej umowy pożyczki powód legitymował się dowodem osobistym serii (...) wystawionym w dniu 17 lipca 2006r., którego zagubienie powód zgłosił w dniu 8 stycznia 2009r. po opuszczeniu zakładu karnego. Tymczasem, osoba ubiegająca się o kredyt w pozwanym banku posługiwała się wystawionym na nazwisko powoda dowodem osobistym serii (...). Wreszcie wskazać należy, że w czasie, gdy została zawarta umowa nr (...) powód odbywał od 8 listopada 2005r. do 28 marca 2007r. karę pozbawienia wolności i w tym okresie nie korzystał z przepustek, a zatem nie miał nawet sposobności zaciągnięcia zobowiązania kredytowego w pozwanym banku. Wobec podniesionych okoliczności faktycznych nie budzi żadnych wątpliwości Sądu, że powód nie tylko nie posiadał zadłużenia w pozwanym banku, ale również nie był stroną umowy pożyczki. Mimo powyższego, pozwany zgłosił wniosek o ujawnienie danych powoda w rejestrach dłużników. Co prawda, od czerwca 2013r. dane powoda przestały być przetwarzane w BIK i nie są dostępne w raportach pobieranych przez inne banki, jednakże po zbyciu wierzytelności wynikającej z umowy zawartej w dniu 18 października 2006r. na rzecz (...) S.A. powód nadal figuruje w Krajowym Rejestrze Dłużników z zadłużeniem, które na dzień 13 stycznia 2015r., wynosiło 113.303,91 zł. W świetle stanowiska judykatury nie budzi wątpliwości, że istnienie nieprawdziwego wpisu w rejestrze dłużników może godzić w dobra osobiste osoby, której wpis ten dotyczy, w szczególności w jej dobre imię, godność osobistą i cześć (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 15 listopada 2007r., I ACa 825/07, LEX nr 370883). Zważyć należy, że zgodnie z treścią art. 47 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej każdy ma prawo do ochrony prawnej życia prywatnego, rodzinnego, czci i dobrego imienia oraz do decydowania o swoim życiu osobistym. Bez wątplenia z godnością człowieka i jego prawem do prywatności związane jest ściśle prawo do ochrony danych osobowych, rzetelnej informacji o ich treści i przetwarzaniu. W ocenie Sądu, podanie przez bank nieprawdziwych informacji o stanie majątkowym osoby fizycznej prowadzi do naruszenia jej godności osobistej, o ile dostęp do tej informacji miały inne podmioty, np. inne banki. Przekazanie danych osobowych powoda do przetwarzania przedsiębiorcom trudniącym się prowadzeniem rejestrów dłużników, a następnie zamieszczenie na wniosek banku danych powoda w tych rejestrach, godziło w dobre imię powoda i jego cześć, albowiem mimo że powód nie posiadał wobec pozwanego żadnych zobowiązań został potraktowany jak osoba niegodna zaufania i nierzetelna, która uchyla się od spłaty wymagalnych zobowiązań. Przekazanie przez pozwanego przedmiotowych danych powoda niewątpliwie miało wpływ na postrzeganie powoda przez inne podmioty, jak np. operatora telefonii komórkowej u którego powód ubiegał się o zawarcie umowy sprzedaży telefonu na raty. Jest faktem notoryjnym, że na podstawie danych zawartych w rejestrach dłużników takie podmioty jak operatorzy telefonii komórkowej oceniają zdolność przyszłych kontrahentów i w znacznym stopniu od wyniku takiej oceny uzależniają zawarcie z klientem umowy.

Poza udowodnieniem faktu naruszenia dobra osobistego, powód wykazał także, że zachowanie pozwanego było zawinione. Na podstawie zebranego w niniejszej sprawie materiału dowodowego można jednoznacznie stwierdzić, że pozwany bank co najmniej od 2008r. miał wiedzę o toczącym się postępowaniu karnym i o możliwości popełnienia przestępstwa przy zawarciu przedmiotowej umowy pożyczki. Zważyć należy, iż postanowieniem z dnia 30 września 2008r. Sąd Okręgowy w Gdańsku zwolnił pozwanego z tajemnicy bankowej i zobowiązał m.in. do wydania prokuraturze oryginałów dokumentów w postaci wniosku o udzielenie kredytu lub pożyczki, zaświadczenia o zatrudnieniu i zarobkach oraz umowy o udzielenie kredytu i pożyczki dotyczących m.in. M. M. (1). Po raz kolejny organy ścigania zwróciły się do pozwanego o złożenie stosowanych wyjaśnień dotyczących zawarcia umowy pożyczki w 2012r. W dniu 15 marca 2012r. pozwany udzielił odpowiedzi Komendzie Powiatowej Policji w W., zaś w dniu 4 lipca 2012r. Komendzie Miejskiej Policji w G.. Ponadto, jak wynika z akt postępowania karnego toczącego się przed Sądem Okręgowym w Gdańsku pod sygnaturą IV K 169/14 pozwany był zawiadomiony o wszczęciu śledztwa w sprawie 2 Ds. 773/12 w sprawie doprowadzenia Banku (...) SA z siedzibą w W., do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci kredytu ratalnego w wysokości 35.096,67 zł poprzez wprowadzenie w błąd pracowników banków co do faktu zatrudnienia i wysokości dochodów oraz własnej tożsamości, w ten sposób, że przedłożono podrobione dokumenty dotyczące okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania wymienionego wsparcia finansowego tj. zaświadczenie o zatrudnieniu i wysokości dochodów z firmy (...) sp. z o.o. oraz dowód osobisty na nazwisko M. i był uczestnikiem tego

postępowania. Mimo tego pozwany nie przedsięwziął żadnych kroków w celu wykreślenia danych osobowych powoda z Krajowego Rejestru Dłużników, a wierzytelność wynikającą ze spornej umowy pożyczki zbył na rzecz (...) S.A.

Jak wskazano powyżej poszkodowany nie ma obowiązku dowodzić bezprawności działania sprawcy naruszenia dobra osobistego i to na pozwanym spoczywał ciężar wykazania braku bezprawności naruszenia dóbr osobistych powoda. Zdaniem Sądu, pozwany nie sprostował temu ciężarowi i nie wykazał w żaden sposób, że zamieszczenie na wniosek pozwanego danych powoda w rejestrze dłużników nie było bezprawne. Zważyć należy, iż warunki przekazania do biura informacji gospodarczej o informacji zobowiązaniu dłużnika będącego konsumentem zostały określone w przepisie art. 14 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (tekst jednolity Dz.U.2014.1015). W świetle powyższych przesłanek pozwany nie był uprawniony do przekazania danych powoda, skoro jak wskazano powyżej powód w ogóle nie był dłużnikiem banku, a bank miał wiedzę o toczących się postępowaniach karnych i treści opinii sporządzonej przez biegłego sądowego do spraw badania pisma ręcznego, gdyż był uczestnikiem postępowania karnego.

Na podstawie art. 448 k.c. kompensowana jest krzywda, a więc szkoda niemajątkowa wywołana naruszeniem dobra osobistego, polegająca na fizycznych dolegliwościach i psychicznych cierpieniach pokrzywdzonego. Sąd nie ma obowiązku zasądzenia zadośćuczynienia w każdym przypadku wyrządzenia krzywdy naruszeniem dobra osobistego. Fakultatywny charakter zadośćuczynienia za krzywdę („sąd może także przyznać”) nie oznacza dowolności organu stosującego prawo co do możliwości korzystania z udzielonej mu kompetencji. Przy stosowaniu tego przepisu sąd bierze pod uwagę całokształt okoliczności faktycznych, w tym winę sprawcy naruszenia dóbr osobistych i jej stopień oraz rodzaj naruszonego dobra (por. wyrok SN z dnia 19 kwietnia 2006 r., II PK 245/05, OSNP 2007, nr 7–8, poz. 101 i wyrok SN z dnia 17 stycznia 2001 r., II KKN 351/99, Prok. i Pr. 2006, nr 6, s. 11). W ocenie Sądu roszczenie powoda nie zasługiwało na uwzględnienie w całości. Zważyć bowiem należało, że w świetle zebranego materiału dowodowego rozmiar krzywdy poniesionej przez powoda wskutek naruszenia jego dóbr osobistych przez pozwanego nie jest znaczny. Ujawnienie danych powoda w rejestrach dłużników nie miało większego wpływu na zaciąganie przez powoda zobowiązań, gdyż jak wynika z zeznań powoda w okresie, gdy figurował w ww. rejestrach starał się jedynie o zakup telefonu komórkowego na raty. Z uwagi na ujawnienie danych o zadłużeniu powoda w (...) operator telefonii komórkowej odmówił zawarcia umowy z powodem. Natomiast powód nigdy nie składał wniosku o udzielenie kredytu w banku albo innej instytucji finansowej. Nadto, zważyć należy, że powód przebywał przez dłuższy czas w zakładzie karnym, gdzie odbywał karę pozbawienia wolności i nie miał nawet sposobności zawarcia umowy kredytowej. Bez wątpienia fakt wpisania powoda do rejestru dłużników i długoletnia bezowocna korespondencja z pozwanym o wykreślenie tego wpisu wywołała u powoda zdenerwowanie, lecz w świetle dowodu z opinii biegłej sądowej z zakresu psychiatrii za bezzasadne należało uznać twierdzenia powoda, że zamieszczenie wpisu miało wpływ na zdrowie psychiczne powoda. Z przedłożonej dokumentacji medycznej wynika, że w okresie 1999–2015 powód czternastokrotnie był hospitalizowany w szpitalu psychiatrycznym w związku z rozpoznaniem m.in. zespołu zależności alkoholowej i zespołu abstynencyjnego czy zaburzenia osobowości. Jak wyjaśniła biegła powód podczas leczenia w warunkach szpitalnych nie wskazywał na stres wywołany nieupoważnionym wpisem danych powoda w rejestrze dłużników niewypłacalnych. Powód od wielu lat nadużywa alkoholu i substancji psychoaktywnych, stąd nie ma żadnych podstaw do przyjęcia, że wpis do rejestru dłużników wywołał u powoda uzależnienie, wpłynął na cechy osobowości czy też był czynnikiem dominującym przy reakcji na zaistniałą sytuację. Nie jest też możliwe, aby wpis do rejestru dłużników nasilił u powoda problem alkoholowy. Wedle biegłej formułowanie przez powoda takiego związku stanowi typowe dla osoby uzależnionej od alkoholu i innych substancji zachowania o charakterze racjonalizowania swojego uzależnienia czy sposobu spożywania alkoholu.

Biorąc zatem pod uwagę stopień naruszenia przez pozwanego dóbr osobistych powoda, stopień jego zawinięcia oraz skutki wywołane naruszeniem tych dóbr w życiu powoda Sąd uznał, że kwota 5.000 zł w pełni kompensuje doznaną przez powoda krzywdę. Mając zatem na uwadze wszystkie powyższe okoliczności – na podstawie przepisów art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. – Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5.000 zł tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych, zaś w pozostałym zakresie na podstawie wyżej powołanych przepisów stosowanych a contrario oddalił powództwo jako bezzasadne.

Na podstawie art. 102 k.p.c. z uwagi na szczególną sytuację materialną, życiową i zdrowotną powoda Sąd odstąpił od obciążania go kosztami procesu. Zważyć bowiem należało, że powód utrzymuje się z niskiej renty socjalnej w wysokości 529 zł, leczy się psychiatrycznie.

Nadto, na mocy § 15 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity Dz.U. z 2013 Nr 490) Sąd przyznał radcy prawnej A. C. kwotę 2952 zł z tytułu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu. Zgodnie bowiem z treścią § 15 ww. rozporządzenia koszty nieopłaconej pomocy prawnej ponoszone przez Skarb Państwa obejmują: opłatę w wysokości nie wyższej niż 150% stawek minimalnych, o których mowa w rozdziałach 3-4 oraz niezbędne, udokumentowane wydatki radcy prawnego. W myśl § 6 pkt. 5 ww. rozporządzenia stawka minimalna przy wartości przedmiotu sporu mieszczącej się w granicach powyżej 10.000 do 50.000 zł wynosi 2.400 zł. Ponadto na podstawie § 2 ust. 3 ww. rozporządzenia podwyższył ustalone w ten sposób wynagrodzenie o stawkę podatku od towarów i usług przewidzianą dla tego rodzaju czynności w przepisach o podatku od towarów i usług, obowiązującą w dniu orzekania o tych opłatach (23 %).

Z kolei w pkt 5 sentencji wyroku na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z art. 5 ust. 3, art. 8 ust.1 i art. 83 i 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U.2014.1025) Sąd nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gdyni w stosunku w jakim przegrał niniejsze postępowanie (10 %) kwotę 360 zł tytułem części kosztów opłaty sądowej od pozwu, od uiszczenia której powód był zwolniony oraz kosztów opinii biegłego sądowego do spraw psychiatrii.